

Центар за истражување и креирање
на политики ЦИКП
Бр. 203/2023
30.06.2023 год.
СКОПЈЕ

Број уговора: SB SRB NI 01/2023 - 101

UGOVOR O DODELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA (GRANT)

IZMEĐU

Centar za istraživanje i kreiranje politika

i

Društvo za razvoj kreativnosti

ZA GRANT NACIONALNE INTERVENCIJE

IZvanredne

ZA KOJI SU FINANSIJSKA SREDSTVA OSIGURANA OD STRANE
NORVEŠKOG MINISTARSTVA SPOLJNIH POSLOVA

 Norway

***

DEO I: POSEBNI USLOVI

DEO II: OPŠTI USLOVI

DEO III: ODREDBE ZA NABAVKU

SZ AR

SADRŽAJ

1	OPSEG I PREGLED STANJA	3
2	CILJEVI PROJEKTA	3
3	IMPLEMENTACIJA PROJEKTA	4
4	GRANT	4
5	PLAĆANJA.....	5
6	IZVJEŠTAJI I OSTALA DOKUMENTACIJA.....	6
7	REVIZIJA	6
8	NADGLEDANJE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
9	PREGLEDI I DRUGE MERE PRAĆENJA	7
10	NABAVKE	7
11	POVRAT KAMATA I NEISKORIŠĆENIH SREDSTAVA.....	7
12	POSEBNE ODREDBE	8
13	NAPOMENE.....	9
14	POTPISI	9

DEO I: POSEBNI USLOVI

Ovaj ugovor o grantu (Ugovor) je zaključen između:

- (1) **Centra za istraživanja i kreiranje politika - CIKP** Skoplje, sa sedištem na Cico Popović 6-2/9, 1000 Skoplje, Republika Severna Makedonija, osnovan 15.03.2004. godine u Severnoj Makedoniji pod jedinstvenim matičnim brojem 5880378 i EDB 4030004513470, kojeg zastupa Marija Risteska (izvršna direktorica CIKP), i
- (2) **Društvo za razvoj kreativnosti** sa sedištem u ulici Majora Milana Tepića bb, 18220 Aleksinac, Republika Srbija osnovan 1997. godine, u Aleksincu, sa jednim matičnim brojem 17119311 i PIB broj 100304481, sa (u daljem tekstu "Korisnik granta"),

1 OPSEG I PREGLED STANJA

- 1.1 Korisnik granta je podneo prijavu u okviru projekta SMART Balkan objavljen 30.12.2022. godine u okviru Poziva za podnošenje projektnih prijava pod referentnim brojem SB SRB NI 01/22, vezano za finansijsku podršku projekta " Izvanredne" sa brojem ugovora SB SRB NI 01/2023 -101 (u daljem tekstu "Projekat")

Procenjeni projektni troškovi korisnika granta navedeni su u budžetu priloženom kao Aneks 1 ovog Ugovora.

- 1.2 Ovaj grant će se koristiti isključivo za implementaciju Projekta. Strane očekuju da se projekat realizuje u periodu od 01.07.2023 to 31.07.2024. (Period podrške).
- 1.3 Ugovorne strane pristaju biti delom Ugovora koji se sastoji od:
  - A. ovaj deo I: Posebni uslovi,
  - B. deo II: Opšti uslovi,
  - C. deo III: Odredbe nabavke

Aneks 1 – Odobreni budžet za Projekat
Aneks 2 – Predlog-projekat, završen
Aneks 3 – Logički okvir rezultata

koji su sastavni deo ovog Ugovora. U slučaju neslaganja između posebnih i opših uslova ili pravila o nabavkama, Posebni uslovi prevladavaju.

2 CILJEVI PROJEKTA

- 2.1 Očekivani rezultati projekta su:

Opšti cilj projekta

- 2.1.1 Opšti cilj je doprinos jačanju organizacija civilnog društva za njihovu snažniju i aktivniju ulogu u stvaranju i promociji mirnih inkluzivnih društava.

2.2 Specifični ciljevi projekta

- 2.2.1 Unapređenje kapaciteta ženskih OCD za veće društveno delovanje u kriznim i vanrednim situacijama i unapređenje lokalnih bezbednosnih politika

- 2.2.2 Promovisanje sigurnosti i stabilnosti i senzibilisanje šire javnosti za plansko i organizovano delovanje u kriznim situacijama
- 2.3 Planirani rezultati projekta
- 2.3.1 Osnaženi kapaciteti ženskih OCD za uspešno delovanje u kriznim situacijama i unapređene lokalne bezbednosne politike u tri regiona kroz istraživanje, obuke, radionice i konsultativni proces
- 2.3.2 Promovisan koncept sigurnosti i bezbednih zajednica u Srbiji i povećan stepen informisanosti i osetljivosti građana i građanki za delovanje u kriznim situacijama kroz aktivnosti kampanje;
- 2.4 Predviđene ciljne grupe su:
- 2.4.1 Ženske OCD iz 3 regiona (nišavski, kolubarski i pirotski);
- 2.4.2 Žene iz tri regiona, seoske i gradske sredine, učesnice u istraživanju i na radionicama osnaživanja;
- 2.4.3 Predstavnici donosioca odluka, Lokalne vlasti i javnih institucija.
- 2.5 Logički okvir za rezultate priložen je kao Aneks 3 ovog Ugovora.

3 IMPLEMENTACIJA PROJEKTA

- 3.1 Projekat će se realizovati u skladu sa Ugovorom, uključujući sve anekse, i poslednju odobrenu aplikaciju, uključujući plan realizacije aktivnosti i budžet.
- 3.2 Tokom realizacije projekta, korisnik granta će uložiti neophodnu posvećenost, efikasnost i transparentnost u skladu sa principima dobrog finansijskog upravljanja i najboljom praksom.
- 3.3 Korisnik granta će kontinuirano identifikovati, procenjivati i ublažavati sve relevantne rizike vezane za implementaciju Projekta. Rizik od potencijalnih negativnih efekata Projekta u sledećim oblastima (međusektorska pitanja) uvek će biti uključen u upravljanju rizicima Projekta:
- antikorupcija
  - klima i životna sredina,
  - prava žena i ravnopravnost polova i
  - ljudska prava (sa posebnim fokusom na učešće, odgovornost i nediskriminaciju)
- 3.4 Korisnik granta će odmah obavestiti CIKP o svim okolnostima koje mogu ometati ili odložiti uspešnu implementaciju Projekta.

4 GRANT

- 4.1 Grant iznosi najviše NOK 494.700,00 (slovima četiristotine devedeset četiri sedam stotina NOK).
- 4.2 Isplata nakon tekuće kalendarske godine podleže odobrenju od strane Norveškog Parlamenta.
- 4.3 Grant, uključujući obračunate kamate, će se koristiti isključivo za finansiranje stvarnih troškova implementacije Projekta tokom Perioda podrške.

- 4.4 Grant se može koristiti za pokrivanje režijskih/indirektnih troškova do maksimalno 7% finansiranja sa strane CIKP u vezi sa nastalim direktnim troškovima Projekta.
- 4.5 Korisnik granta je odgovoran za obezbeđivanje dodatnih resursa koji mogu biti potrebni za odgovarajuću implementaciju Projekta.

5 PLAĆANJA

- 5.1 Grant će se isplaćivati u tranšama na osnovu finansijskih potreba Projekta za naredni period, koji ne prelazi šest meseci. Isplate se vrše nakon prijema pismenih zahteva za isplate od strane CIKP-a i projekcije finansijskih potreba korisnika granta, opisujući finansijske potrebe za odgovarajući period.

- Prva rata u iznosu od 20% od vrednosti ugovora	98.940,00 NOK
- Druga rata u iznosu od 20% od vrednosti ugovora	98.940,00 NOK
- Treća rata u iznosu od 30% od vrednosti ugovora	148.410,00 NOK
- Četvrta rata u iznosu od 20% od vrednosti ugovora	98.940,00 NOK
- Poslednja rata je maksimum 10% od vrednosti ugovora ili preostalog stanja nakon odobrenja završnog finansijskog izveštaja.	49.470,00 NOK

Prva rata avansnog finansiranja se uplaćuje nakon potpisivanja ugovora. Plaćanje sledećih rata podleže odobrenju finansijskog izveštaja i utrošku sredstava od najmanje 80% prethodne rate.

- 5.2 Finansijska potreba se odnosi na budžetirane rashode za naredni period, minus sva sredstva koja su Projektu na raspolaganju iz svih drugih izvora u istom periodu.
- 5.3 Finansijska potreba će biti dokumentovana kroz ažurirani finansijski izveštaj za Projekat i upućivanje na poslednji odobreni plan implementacije i budžet. Finansijski izveštaj će biti dostavljen online preko odeljka za izveštavanje GMP-i.
- 5.4 Zahtev za isplatu će potpisati ovlašteni predstavnik korisnika granta. Potvrda da je Projekat implementiran u skladu sa Ugovorom biće uključena u zahtev za plaćanje.
- 5.5 Sve isplate su uslovljene kontinuiranom usklađenošću korisnika granta sa zahtevima Ugovora, uključujući blagovremeno ispunjavanje obaveza izveštavanja. CIKP može zadržati plaćanja u skladu sa članom 17. Opštih uslova, ukoliko utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz Ugovora. Osim za prvu godinu Projekta, druga isplata za svaku godinu podleže prijemu i odobrenju izveštaja o napretku i finansijskog izveštaja od strane CIKP-a.
- 5.6 Korisnik granta će imati poseban bankovni račun isključivo za ovaj grant. Sve uplate se vrše na sledeći bankovni račun:

Ime računa:	Društvo za razvoj kreativnosti
Račun br.:	160-348322-91
(Molimo unesite obaveznu izjavu u skladu sa članom 5.6.1)	POSEBNI BANKARSKI RAČUN
Naziv i adresa banke:	Milentija Popovića 7B 11000 Beograd
IBAN broj:	RS35160005400000401774
Swift/BIC kod:	DBDBRSBG
Valuta računa:	RSD

- 5.6.1 U slučaju zakonskih prepreka za otvaranje posebnog bankovnog računa, Korisnik granta može koristiti postojeći bankovni račun organizacije, ali sve transakcije u vezi sa projektom moraju biti jasno vidljive i sadržavati referencu na projekat. U gornjoj tabeli, Korisnik granta mora jasno naznačiti "POSEBNI BANKARSKI RAČUN" ili "POSTOJEĆI BANKARSKI RAČUN ORGANIZACIJE" u zavisnosti od zakonskih odredbi.

5.6.2 Zakonske smetnje iz člana 5.6.1 moraju biti dokazane i dokumentovane pre potpisivanja ugovora, u suprotnom CIKP nije obavezan da nastavi isplate prema članu 5.1.

5.7 Korisnik granta pisanim putem potvrđuje prijem sredstava navodeći primljeni iznos i datum prijema.

6 IZVEŠTAJI I OSTALA DOKUMENTACIJA

6.1 Korisnik granta CIKP-u podnosi sljedeću dokumentaciju:

- a) **Izveštaj o napretku** se podnosi na polugodišnjoj osnovi koji pokriva periode od šest meseci, počevši od prvog dana projekta za vreme trajanja Perioda podrške projektu. Izveštaj o napretku se dostavlja CIKP-u do 15. narednog meseca za prethodni šestomesečni period. Izveštaj o napretku uključuje sadržaj naveden u članu 2. Opštih uslova.
- b) **Kvartalni finansijski izveštaj** se dostavlja CIKP-u do 15. narednog meseca za prethodni kvartal. Finansijski izveštaj sadrži elemente navedene u članu 3. Opštih uslova. Finansijski izveštaj će biti dostavljen online putem preko odeljka za izveštavanje na platformi za upravljanje grantovima (PUG). Tromesečni finansijski izveštaj mora biti u potpunosti potkrepjen pratećom dokumentacijom.
- c) **Ažurirani plan implementacije i budžet** koji pokrivaju period od šest meseci počevši od datuma početka Perioda podrške biće dostavljen CIKP-u do 15. dana narednog meseca za prethodni šestomesečni period. Plan implementacije i budžet obuhvata sadržaje navedene u članu 1. Opštih uslova.
- d) **Konačni finansijski i narativni izveštaj** za period podrške dostavlja se CIKP-u najkasnije mesec dana nakon završetka perioda podrške. Završni izveštaj obuhvata sadržaj naveden u članu 4. Opštih uslova.

6.2 **Finansijski izveštaj** se sastavlja u valuti budžeta NOK / EUR. Konverzija u valutu utvrđenu posebnim uslovima i EUR vrši se po kursu po kojem se uplata evidentira na računima korisnika granta, osim ukoliko posebnim uslovima nije drugačije određeno. Troškovi nastali u valutama koje se ne koriste u računima Korisnika granta će se preračunati po kursu u skladu sa uobičajenom računovodstvenom praksom, ako je tako predviđeno u Posebnim uslovima.

6.3 Korisnik granta je dužan da koristi isti princip kursa kao i CIKP. Princip deviznog kursa koji se koristi je FIFO (First In First Out – Prvi koji traži, prvi dobija uslugu). FIFO princip pretpostavlja da se prvi koristi devizni kurs koji se primenjuje na najstariju primljenu ratu. Kurs se koristi za pretvaranje troškova nastalih u domaću valutu. Obračun deviznog kursa mora biti jasno predstavljen i dokumentovan.

6.4 Ukoliko korisnik granta ne može da ispuni gore navedene rokove, CIKP će odmah biti obavešten.

6.5 Sve planove implementacije, budžete i izvještaje CIKP će odobriti putem GMP-e, osim ako se strane ne dogovore drugačije.

6.6 Jezik izveštavanja je lokalni jezik.

7 REVIZIJA

7.1 Godišnji finansijski izveštaji Projekta će biti revidirani u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSR). Revizor će se pridržavati svih MSR relevantnih za reviziju, ref. MRevS 200

ST
AR

(Opšti ciljevi nezavisnog revizora i sprovođenje revizije u skladu sa međunarodnim standardima revizije), stav 18 i 20. Od posebnog značaja su MRevS 240 (Odgovornost revizora da utvrdi prevaru i greške u reviziji finansijskih izvještaja) i MSR 800 („Revizije sa posebnom pažnjom na pojedinačne finansijske izvještaje i specifične elemente, račune ili stavke finansijskih izvještaja“).

- 7.2 CIKP je odgovoran za organizaciju procesa revizije. CIKP će iskomunicirati proces revizije sa korisnikom granta, uključujući projektne zadatke revizora.
- 7.3 Korisnik granta je odgovoran za vođenje finansijske evidencije u skladu sa važećim finansijskim zakonima i propisima zemlje u kojoj je registrovan i pravilima dobrog finansijskog upravljanja, kako je navedeno u članu 7. Opštih uslova.
- 7.4 Korisnik granta je odgovoran za podnošenje svih relevantnih dokumenata koje zahteva revizor.

8 MONITORING

- 8.1 Ugovorne strane će održati formalne i neformalne sastanke na kojima će razgovarati, između ostalog, o rezultatima postignutim tokom Perioda podrške.
- 8.2 CIKP će vršiti posete, ankete i koristiti druge alatke za praćenje tokom Perioda podrške.
- 8.3 Korisnik granta će proaktivno učestvovati u različitim aktivnostima vezanim za praćenje i evaluaciju Projekta.

9 PROVERE I OSTALE MERE PRAĆENJA

- 9.1 Ako korisnik granta ili druga zainteresovana strana zatraži reviziju ili ocenu aktivnosti finansiranih u potpunosti ili delimično kroz projekat, CIKP mora biti obaviješten. Korisnik granta će bez odlaganja dostaviti kopiju izvještaja takve evaluacije ili pregleda CIKP-u.

10 NABAVKE

- 10.1 Sve nabavke u okviru Projekta će se sprovoditi u skladu sa odredbama o nabavkama u Delu III ovog Ugovora.
- 10.2 U slučaju da su interne procedure strože i detaljnije od onih definisanih Pravilima nabavki u Delu III ovog Ugovora, očekuje se njihova primena.

11 POVRAT KAMATA I NEISKORIŠĆENIH SREDSTAVA

- 11.1 Nakon završetka trajanja projekta ili u slučaju eventualnog raskida ovog Ugovora, sva neiskorišćena sredstva će u najkraćem mogućem roku biti vraćena CIKP-u u potpunosti, a najkasnije u roku od 3 meseca od dana raskida ugovora. Povrat će uključivati svu kamatu koja nije iskorištena za potrebe Projekta i drugu finansijsku dobit ostvarenu grantom.
- 11.2 Povrat se vrši na sledeći bankovni račun:

Ime računa:	Center for Research and Policy Making – CRPM Skopje
Broj računa:	0270100205995
Ime i adresa banke:	Komercijalna Banka AD Skopje Ul. Orce Nikolov br.3 Skopje

IBAN br.:	MK07300701002059956
Swift/BIC šifra:	KOBSMK2X

11.3 Svrha transakcije će biti jasno označena - "Neiskorištena sredstva". Pri tome se mora navesti ime korisnika granta, kao i broj CIKP ugovora i naziv ugovora.

12 POSEBNE ODREDBE

12.1 CIKP je odgovoran za usklađenost korisnika granta sa zahtevima Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Norveške (NMFA), uključujući omogućavanje implementacije svih potrebnih poboljšanja u vezi sa nalazima pregleda ili revizorskih procedura.

12.2 Korisnik granta je u potpunosti odgovoran za implementaciju dodeljenog budžeta. Korisnik granta snosi isključivu odgovornost za implementaciju i administraciju Projekta.

12.3 Distribucija grantova trećim licima nije dozvoljena.

12.4 Obaveza iz člana 5.6 da imaju poseban bankovni račun isključivo za grantove iz NMFA odnosi se na sve partnere za saradnju, osim ako je to dokazano i dokumentovano u skladu sa članom 5.6.1 i 5.6.2.

12.5 Osim odredbi navedenih u Opštim uslovima, ozbiljnom povredom ugovora smatra se:

- Zloupotreba projektnih sredstava
- Šteta nanosena na:
  - Reputaciju SMART Balkan projekta od strane korisnika granta
  - Reputaciju CIKP-a od strane korisnika granta
- Nezakonit rad korisnika granta
- Sukob interesa

U slučaju ozbiljnog kršenja ugovora i posebnih uslova, CIKP zadržava pravo da odmah raskine ugovor sa korisnikom granta i/ili zatraži povrat celog ili dela granta.

Svaka zloupotreba sredstava biće isključiva odgovornost korisnika granta. Korisnik granta je dužan rešiti problem(e) uključujući pokrivanje gubitaka uzrokovanih neovlašćenim aktivnostima.

- CIKP, NMFA i norveški generalni revizor imaće isti pristup za preduzimanje kontrolnih mera vezano za korištenje granta od strane Korisnika granta kako je opisano u članu 6. Opštih uslova,
- CIKP ima pravo da traži nadoknadu granta od korisnika granta u istim slučajevima i u istoj meri u kojoj je NMFA ovlašćen da traži nadoknadu od CIKP-a, dok korisnik granta prihvata da NMFA ima pravo da direktno zahteva nadoknadu od korisnika granta na isti način kao i CIKP,
- Korisnik granta će prihvatiti izbor zakona i odredbe o rešavanju sporova prema članu 24. Opštih uslova u vezi sa nesuglasicama koje nastanu između Korisnika granta, CIKP-a i NMFA-a.

Ugovorne strane su obavezni da:

- a) poštuju principe zaštite privatnosti svih fizičkih i pravnih lica koja učestvuju u realizaciji Projekta,
- b) rade na jačanju mera i sistema za borbu protiv mita i korupcije,
- c) štite ljudska prava,
- d) osiguravaju rodovu ravnopravnost i sprečavaju uznemiravanje,
- e) se pridržavaju mera zaštite životne sredine.

13 NAPOMENE

- 13.1 Sva komunikacija CIPK-u u vezi sa Ugovorom biće usmerena prema menadžeru grantova CIKP-a na sledeću adresu e-pošte: grants2@smartbalkansproject.org
- 13.2 Sva komunikacija sa korisnikom granta u vezi sa Ugovorom će se odvijati sa ovlašćenim predstavnikom korisnika granta putem sledeće e-pošte: okdrustvo@gmail.com
- 13.3 Menadžer projekta mora biti uključen u korespondenciju putem e-pošte u slučaju/slučajevima (iako nije ograničeno samo na ove slučajeve) bilo koje situacije u kojoj se javlja krizna komunikacija, u slučajevima žalbi korisnika granta ili raskida ugovora bez obzira na to sa kojim korisnikom granta je potpisan ugovor.
- 13.4 Broj ugovora CIKP-a i naziv ugovora moraju biti navedeni u svim prepiskama vezanim za ovaj ugovor, uključujući zahteve za isplatu i povrat neiskorištenih sredstava.

14 POTPISI

- 14.1 Potpisivanjem deo I od Ugovora, ugovorne strane potvrđuju prijem i odobrenje dela II: Opšti uslovi i dela III: Odredbe nabavke i svih aneksa, koji su sastavni deo Ugovora.
- 14.2 Ovaj Ugovor je sastavljen na lokalnom jeziku u 3 originalna primerka, od kojih dva pripadaju CIKP-u, a jedan primerak je za Korisnika granta.

Mesto: Beograd

Mesto: Beograd

Datum: 30.06.2023

Datum: 30.06.2023

za Centar za istraživanje i kreiranje politika - CIKP Skoplje

za Društvo za razvoj kreativnosti

Marija Risteska

Snežana Živadinović

Izvršna direktorka

Predsednica Upravnog odbora

DEO II: OPŠTI USLOVI

U KONTEKSTU PROJEKATA FINANSIRANIH OD STRANE NORVEŠKOG MINISTARSTVA INOSTRANIH POSLOVA

SADRŽAJ

1. PLAN IMPLEMENTACIJE I BUDŽET
2. IZVEŠTAJ O NAPRETKU
3. FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
4. KRAJNI IZVEŠTAJ
5. REVIZIJA
6. KONTROLNE MERE
7. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE
8. FLUKTUACIJE DEVIZNOG KURSA
9. OPREMA, POTROŠNI MATERIJAL I PRAVO INTELEKTUALNE SVOJINE
10. NEKRETNINE
11. PRENOS GRANTA PROJEKTNOM PARTNERU
12. PROMENE PROJEKTA ILI KORISNIKA GRANTA
13. PRODUŽETAK PERIODA PODRŠKE
14. TRANSPARENTNOST
16. SUKOB INTERESA
17. KRŠENJE UGOVORA
18. PREKID UGOVORA
19. ODRICANJE I IMUNITETI
20. ODGOVORNOST
21. DODELJIVANJE
22. PREPOZNAVANJE I OBJAVLJIVANJE
23. STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMENE
24. IZBOR PRAVA I REŠAVANJE SPOROVA

1. PLAN IMPLEMENTACIJE I BUDŽET

1.1 Svaki ažurirani plan implementacije treba da bude dostavljen u saglasnosti sa Specifičnim uslovima i direktno će se odnositi na rezultate (ako se na njih odnosi) specificiraće planirane aktivnosti, rezultate i vremenski raspored izvođenja aktivnosti za naredni izveštajni period.

1.2 Svaki ažurirani budžet treba da bude dostavljen u saglasnosti sa Specifičnim uslovima i da bude zasnovan na odobrenom budžetu u Aneksu A, koji uključuje procenjene prihode za projekat iz svih izvora kao i planirane troškove za naredni izveštajni period. Procenjena finansijska potreba projekta u narednom izveštajnom periodu biće jasno navedena.

1.3 Značajna odstupanja ili promene plana implementacije i budžeta podležu prethodnom pismenom odobrenju CRPM-a kao što je navedeno u članu 12, opštih uslova.

2. IZVEŠTAJ O NAPRETKU

2.1 Svi izveštaji o napretku koji se dostavljaju u saglasnosti sa Specifičnim uslovima, opisivaće rezultate postignute kroz projekat tokom izveštajnog perioda. Izveštaj će biti sastavljen na način koji omogućava direktnu uporedbu sa poslednom odobrenom verzijom aplikacije, planom implementacije i budžetom, a potpisuje ga ovlašteni predstavnik Korisnika granta.

2.2 Izveštaji o napretku će, kao minimum, da sadrže, (gde je to primenjivo), sledeće:

a) pregled rezultata koje je do izveštajnog perioda postigao projekat, koristeći format, indikatore i ciljeve odobrenih rezultata (ako se odnosi na njih). Pregled mora da:

- prikazuje ostvarene rezultate u poređenju sa planiranim;
- pokazuje napredak projekta ka postizanju rezultata;
- ako je moguće, opisati verovatnoću postignuća uticaja.

b) prikazuje i procenu odstupanja od poslednjeg odobrenog plana implementacije i aplikacije;

c) prikazuje procenu koliko su efikasno projektna sredstva pretvorena u rezultate;

d) kratka ažurirana informacija o upravljanju rizicima projekta, uključujući:

- prikazuje sve nove faktore rizika;
- prikazuje kako se upravlja materijalizovanim rizicima u izveštajnom periodu;

- pokaže efektivnost mera ublažavanja;
- pokaže kako će se rizici ubuduće rešavati.

Ažuriranje će da sadrži i rizike koji utiču na postignuća projekta i rizike za negativne posledice projekta po okolinu. Potencijalni negativni uticaji na međusektorska pitanja kako je navedeno u članu 3, Posebnih uslova uvek će se uzeti u obzir.

3 FINANSIJSKI IZVEŠTAJ

3.1 Svaki finansijski izveštaj, koji se podnosi u saglasnosti sa Posebnim uslovima, sadržiće finansijske izveštaje, koji pokazuju uporedbu sa poslednjim odobrenim budžetom za izveštajni period, kao i identifikaciju svih odstupanja od budžeta prema odredbi 3.3 u nastavku. Finansijski izveštaji mora da budu dostavljeni onlajn, putem platforme za upravljanje grantovima (GMP) u propisanom roku i u saglasnosti sa Posebnim uslovima u članu 6.

3.2 Finansijski izveštaji će biti postavljeni na način koji omogućava direktnu uporedbu sa poslednjim odobrenim budžetom, koristeći istu valutu i budžetske stavke. Budžet projekta će postaviti CRPM na GMP. Ovlaštena osoba Korisnika granta imenovaće osobu odgovornu za implementaciju projekta, koja će imati profil na GMP-u.

Profil na GMS-u sadrži:

- a) Sekciju sa detaljima projekta
- b) Sekciju ugovora i njegovih aneksa
- c) Sekciju sa projektnom dokumentacijom
- d) Sekciju izveštaja

Finansijski izveštaj mora da bude urađen u saglasnosti sa gotovinskim principom (trošak se zapisuje na dan transakcije), i mora da sadrži :

- a) prihode iz svih izvora, uključujući bankarske kamate;
- b) troškove učinjenih u relevantnom izveštajnom periodu;
- c) troškove učinjenih od početka projekta do kraja izveštajnog perioda;
- d) neiskorištena sredstva na dan izveštavanja;
- e) indirektno troškove, koji će biti pokriveni grantom u saglasnosti sa članom 4, Posebnih uslova (samo za grantove čiji su indirektni troškovi odobreni u budžetu);
- f) relevantnu prateću dokumentaciju postavljenu na GMP za relevantni izveštajni period.

3.3 Odstupanja od odobrenog budžeta će biti istaknuta sa informacijama o nominalnim iznosima i procentu svakog odstupanja. Korisnik granta će priložiti pisano objašnjenje za sva odstupanja, koja iznose više od 10% od budžetske linije.

4. KRAJNJI IZVEŠTAJ

4.1 Krajnji izveštaj se podnosi u saglasnosti sa Specifičnim uslovima i opisuje rezultate koje je projekat postigao tokom finansijske podrške. Izveštaj se sastavlja na način koji omogućava direktnu uporedbu sa aplikacijom, a potpisuje ga ovlašteni predstavnik Korisnika granta.

4.2 Krajnji izveštaj će, kao minimum, da sadrži (tamo gde je moguće):

- a) stavke navedene u izveštajima o napretku opisanih u članu 2, Opštih uslova, koji pokrivaju celi period finansiranja projekta;
- b) procenu uticaja projekta na društvo;
- c) opis glavnih lekcija naučenih iz projekta;
- d) procenu održivosti projektnih rezultata.

5. REVIZIJA

5.1 Revizija finansijskih izveštaja je obavezna, u saglasnosti sa Specifičnim uslovima, a reviziju će obaviti nezavisni revizor.

5.2 Revizor će formirati mišljenje o tome da li finansijski izveštaji tačno odražavaju finansijski položaj projekta i da li su pripremljeni, u svim materijalnim aspektima, u saglasnosti sa primenjivim okvirom finansijskog izveštavanja, a naročito:

- a) sa računovodstvenim principima koje primenjuje Korisnik granta i;
- b) sa zahtevima navedenim u članu 3, stav 2, Opštih uslova.

5.3 Revizor će izveštavati u saglasnosti sa primenjivim standardima revizije, kako je navedeno u Posebnim uslovima.

5.4 Pored izveštaja o reviziji, revizor će dostaviti pismo upravi (pitanja na koje uprava treba da obrati pažnju) i koje će sadržati sve nalaze napravljene tokom revizije. Takođe će navesti sve mere koje su preduzete kao rezultat prethodnih revizija i da li su takve mere bile adekvatne za rešavanje prijavljenih nedostataka.

5.5 Ako su bilo kakvi nalazi prijavljeni u pismu upravi projekta, Korisnik granta će pripremiti odgovor uključujući akcioni plan koji se dostavlja CRPM-u zajedno s pismom upravi.

5.6 Zahtevi revizije navedeni u ovom ugovoru primenjivi su na ukupan grant.

5.7 Revizor konsolidovanog finansijskog izveštaja će izraziti mišljenje o tome da li je izveštaj pripremljen, u svim materijalnim aspektima, u saglasnosti sa zahtevima ovog ugovora. U tu svrhu, revizor će pribaviti dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze u vezi s finansijskim izveštajima Korisnika granta i procesom konsolidacije.

6. KONTROLNE MERE

6.1 Predstavnici CRPM-a, MIP-a i kancelarije Norveškog generalnog revizora, mogu u svakom trenutku da vrše nezavisne provere, revizije, terenske posete ili procene, ili druge kontrolne mere u vezi sa projektom. Cilj takvih kontrolnih mera može biti na primer provera da li je grant korišten u saglasnosti sa ugovorom, ili je reč o proceni postignutih rezultata.

6.2 Korisnik granta će olakšati takve kontrolne mere pružanjem svih informacija i dokumentacije neophodne za sprovođenje relevantne inicijative, kao i obezbeđivanjem neograničenog pristupa svim prostorijama, evidencijama, robama i dokumentima koji su predmet kontrolnih mera.

6.3 Prava i obaveze iz ovog člana 6, ostaće na snazi 5 godina, nakon isteka ili raskida ugovora, u zavisnosti od toga koja će stvar od ova dva, stupi na snagu kasnije.

7. FINANSIJSKO UPRAVLJANJE

7.1 Korisnik granta će voditi precizno knjigovodstvo o prihodima i rashodima projekta koristeći odgovarajući računovodstveni sistem i sistem dvojnog knjigovodstva u saglasnosti sa važećim računovodstvenim i knjigovodstvenim politikama koje važe za korisnika granta.

¹ Dvostruko je knjigovodstvo zbir pravila za zapisivanje finansijskih podataka u finansijskom knjigovodstvu u kojem svaka transakcija ili događaj menja najmanje dva različita konta glavne knjige obračuna, tako da se svaka poslovna promena upisuje najmanje dva puta.

7.2 Računi i troškovi koji se odnose na projekat mora da budu lako prepoznatljivi i proverljivi, bilo korišćenjem odvojenih konta za projekat ili obezbeđivanjem da se troškovi projekta mogu lako identifikovati i pratiti u okviru opštih računovodstvenih i knjigovodstvenih sistema. Računi mora da sadrže detalje o bankarskoj kamati zarađenoj na sredstva granta.

7.3 Korisnik granta će čuvati računovodstvenu evidenciju projekta najmanje 5 godina, od trenutka kada je CRPM odobrio krajnji izveštaj projekta. Ovo na primer uključuje vaučere, fakture, priznanice, ugovore i bankarske izvode.

8. FLUKTUACIJE DEVIZNOG KURSA

8.1 Ako se grant konvertuje u drugu valutu, zamena će se izvršiti preko nacionalne ili komercijalne banke osim ako CRPM ne odobri drugačije. Kursevi mora da budu navedeni sa četiri decimale.

8.2 Ukoliko fluktuacije deviznog kursa smanje vrednost granta do te mere da će to imati posledice po implementaciju projekta, Korisnik granta će o tome hitno obavestiti CRPM.

8.3 Ako fluktuacije kursa povećavaju vrednost granta, dobitak će se tretirati kao doznačena sredstva granta i koristiće se za potrebe projekta. Neto višak od konverzije u stranu valutu će se oduzeti iz budućih uplata, ili će se vratiti kao neiskorištena sredstva na kraju finansijske podrške projektu, osim ako se strane drugačije ne dogovore.

9. OPREMA, POTROŠNI MATERIJAL I PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE

9.1 Pravo vlasništva nad opremom, potrošnim materijalom i intelektualnom svojinom nabavljenih ili razvijenih tokom perioda granta, pripada CRPM-u ili njegovim Korisnicima granta, osim ako nije drugačije navedeno u podnesku. Sva pitanja u vezi sa takvom opremom, potrošnim materijalom i intelektualnim vlasništvom isključiva su odgovornost korisnika granta. Međutim, značajna upotreba takve opreme, potrošnog materijala i

intelektualnog vlasništva za svrhe koje nisu deo projekta, potrebno je prethodno odobrenje CRPM-a, kao što je navedeno u članu 12, Opštih uslova.

9.2 Korisnik granta je dužan da sve nabavke ovakve opreme, potrošnog materijala i intelektualne svojine evidentira u spisak kupljene opreme i da istu dostavi CRPM-u, na zahtev, ili najkasnije zajedno sa podnošenjem krajnjeg opisnog i finansijskog izveštaja.

9.3 CRPM će imati neekskluzivnu i besplatnu licencu za korišćenje svih prava intelektualnog vlasništva nabavljenih ili razvijenih za potrebe granta.

9.4 Ukoliko se aktivnosti projekta ne nastave nakon njegovog završetka ili nakon raskida ugovora, Korisnik granta će obavestiti CRPM o preostaloj opremi i robi koja je kupljena sredstvima granta. CRPM može zahtevati da se takva imovina proda. Takva prodaja će biti realizovana u saglasnosti sa gore opisanim procedurama. Prihod od prodaje vraća se CRPM-u.

10 NEKRETNINE

10.1 Grant se ne može koristiti za kupovinu ili izgradnju nekretnina (zemljišta ili zgrada), osim ako to izričito ne odobri CRPM.

10.2 Ukoliko je CRPM odobrio kupovinu ili izgradnju nekretnine, onda će se korisnik granta i CRPM dogovoriti o detaljima u vezi sa vlasništvom i statusom nekretnine nakon završetka perioda podrške i/ili završetka projekta. Ugovor se može formalizovati u Posebnim uslovima ili u posebnom ugovornom dokumentu.

10.3 CRPM može u takvom ugovoru zahtevati da se nekretnina proda nakon završetka projekta i da prihod od prodaje bude vraćen CRPM-u. CRPM takođe može zadržati pravo da uspostavi mere osiguranja u bilo kojoj nepokretnosti kupljenoj sredstvima granta.

11. PRENOS GRANTA PROJEKTNOM PARTNERU

11.1 Prenos celog ili dela granta uključujući imovinu projektnog partnera (tamo gde ima smisla) biće dokumentovan ugovorom. Ugovor će specificirati da je projektni partner obavezan da poštuje odredbe ovog ugovora i da se obavezuje na saradnju kako bi se osigurala mogućnost da ispuni svoje obaveze iz ovog ugovora.

11.2 Ugovor između korisnika granta i projektnog partnera sadržaće odredbe koje se odnose na izveštavanje, reviziju, nabavku i mere za sprečavanje finansijskih nepravilnosti.

11.3 Korisnik granta će osigurati da projektni partner ima neophodnu nadležnost i interne procedure za ispunjavanje uslova iz ugovora i pratiće usklađenost partnerske organizacije sa ugovorom tokom celog projekta.

11.4 Grant se ne može preneti na projektni partner koji je prethodno bio optužen ili osuđen za bilo koju kriminalnu aktivnost osim ako to izričito ne odobri CRPM.

11.5 Korisnik granta ostaje u potpunosti odgovoran pred CRPM-om, za bilo koji deo granta, uključujući i imovinu koja je prenesena projektnom partneru.

12. PROMENE PROJEKTA ILI KORISNIKA GRANTA

12.1 Sva značajna odstupanja ili promene u zahtevu ili u odobrenim planovima implementacije ili budžeta, podležu prethodnom pismenom odobrenju CRPM-a. Isto se odnosi na značajne promene ili okolnosti koje materijalno utiču na korisnika granta.

12.2 Sledeća odstupanja/promene biće uvek predmet prethodnog pismenog odobrenja CRPM-a:

- a) sve promene u izvoru prihoda projekta,
- b) sve promene okvirnih rezultata ili delokruga projekta,
- c) izmene plana implementacije koje podrazumevaju odlaganje bilo koje aktivnosti duže od tri meseca,
- d) izmene budžeta projekta koje podrazumevaju preraspodelu više od 10% budžetske linije

12.3 CRPM može obustaviti isplatu tranši granta sve dok takve promene ne budu odobrene.

13. PRODUŽETAK PERIODA PODRŠKE

13.1 Period podrške projektu određen je u Posebnim uslovima. Korisnik granta mora, bez odlaganja da obavesti CRPM o svim okolnostima koje bi mogle da ometaju ili da odgode implementaciju projekta.

13.2 Korisnik granta može da zatraži produžetak perioda podrške projektu, ako je to neophodno za završavanje svih planiranih aktivnosti. U zahtevu mora da se navedu razlozi za kašnjenje i da se priloži prateća dokumentacija. CRPM će pismeno odobriti ili odbiti zahtev

14. TRANSPARENTNOST

14.1 Korisnik granta će objaviti sledeće na posebnom i lako dostupnom mestu svoje internet stranice:

- a) Kopiju ovog ugovora i njegove anekse;
- b) naziv i vrednost bilo kog ugovora, sporazuma o saradnji i/ili drugih podugovora u iznosu većem od 500.000 NOK (ili protivvrednosti u lokalnoj valuti) koji se finansiraju iz granta;
- c) imena i nacionalnost strana u sporazumu i ako je od značaja, bilo koga ugovarača koji primaju sredstva iz projekta

Svako odstupanje od člana 14, strane će dogovoriti pismenim, između ostalog u Posebnim uslovima.

14.2 Objavljivanje će se izvršiti što je pre moguće, a najkasnije u roku od tri meseca nakon sklapanja ugovora, sporazuma o saradnji i/ili drugih podugovora, koji su na snazi

14.3 Korisnik granta će omogućiti pristup ostaloj projektnoj dokumentaciji, uključujući aplikaciju i sve dogovorene izveštaje, svima na podneti zahtev. Zahtevi za objavljivanje mogu da budu odbijeni ako je takvo obelodanjivanje zabranjeno obavezama poverljivosti i/ili ako može biti štetno po legitimne interese korisnika granta.

15. FINANSIJSKE NEPRAVILNOSTI

15.1 Korisnik granta je dužan da primenjuje nultu toleranciju prema korupciji i drugim finansijskim nepravilnostima u okviru projekta i svemu što je povezano sa projektom. Politika nulte tolerancije primenjuje se na sve članove osoblja, konsultante i ostale radnike i zaposlene, kao i na korisnik granta i korisnike istog.

15.2 "Finansijske nepravilnosti" odnose se na sve vrste:

- a) korupcije, uključujući mito, nepotizam i nezakonske poklone;
- b) pronevere novca, inventara i druge vrste imovine;
- c) finansijske i ne finansijske prevare;
- d) sve druge upotrebe projektnih sredstava, koje nisu u saglasnosti sa planom implementacije i budžetom.

15.3 Da bi se postigli zahtevi nulte tolerancije korisnik granta će:

- a) organizovati svoje poslovanje i sisteme interne kontrole na način da se spreče i otkriju finansijske nepravilnosti;
- b) učiniti sve što je u njegovoj moći da spreči i zaustavi finansijske nepravilnosti u okviru projekta i u vezi sa svim aktivnostima koje su povezane sa projektom;
- c) zahtevati da se svo uključeno osoblje, konsultanti, dobavljači i izvođači koji se finansiraju u okviru projekta uzdrže od finansijskih nepravilnosti.

15.4 Korisnik granta će odmah obavestiti CRPM o svim indikacijama finansijskih nepravilnosti u projektu, ili u vezi sa projektom. Korisnik granta će CRPM-u dostaviti izveštaj o svim poznatim činjenicama i procenu o tome kako bi se stvar trebala pratiti, uključujući i to da li se krivično gonjenje ili druge sankcije smatraju odgovarajućim.

15.5 Predmet će rešavati CRPM u saglasnosti sa smernicama CRPM-a za rešavanje sumnje u finansijske nepravilnosti. Korisnik granta će u potpunosti sarađivati sa istragom i praćenjem rezultata CRPM-a. Na zahtev CRPM-a, Korisnik granta će pokrenuti krivično gonjenje i/ili primeniti druge sankcije protiv lica ili subjekata osumnjičenih za finansijske nepravilnosti.

15.6 CRPM može da zatraži refundaciju celog ili delova granta u saglasnosti sa članom 17, Opštih uslova ako utvrdi da su se dogodile bilo kakve finansijske nepravilnosti u projektu ili aktivnostima vezanim za projekat. Zahtev za refundaciju može takođe da uključuje svaku kamatu, prihod od ulaganja ili bilo koju finansijsku korist dobivenu kao rezultat finansijske nepravilnosti.

16. SUKOB INTERESA

16.1 Korisnik granta će preduzeti sve neophodne mere predostrožnosti za izbegavanje bilo kakvog sukoba interesa, u svim pitanjima vezanim za projekat.

16.2 Sukob interesa odnosi se na svaku situaciju u kojoj je nepristrasno i objektivno vršenje funkcija bilo koga ko deluje u ime korisnika granta, je ili može biti ugroženo iz razloga koji uključuju porodicu, lični život, političke ili nacionalne afinitete, ekonomske interese ili bilo koje druge veze ili zajednički interes sa drugim osobom.

16.3 Ako dođe do sukoba interesa, korisnik granta će, bez odlaganja, preduzeti sve potrebne mere za rešavanje sukoba, na primer zamenom dotične osobe ili pribavljanjem nezavisne provere uslova predložene odluke ili transakcije.

16.4 Ako sukob interesa ne može da se reši i/ili ako se odnosi na odluku ili transakciju od posebnog značaja za projekat, odluka ili transakcija se ne mogu zaključiti bez prethodnog, pismenog odobrenja CRPM-a.

17. KRŠENJE UGOVORA

17.1 Ako korisnik granta ne ispuni svoje obaveze prema ovom ugovoru i/ili ako postoji sumnja na finansijske nepravilnosti, CRPM može da obustavi isplatu granta celosno ili delimično.

17.2 U slučaju materijalnog kršenja ugovora, CRPM može da raskine ugovor sa trenutnim dejstvom, i/ili da zatraži refundaciju celog ili dela granta:

17.3 Materijalno kršenje ugovora uključuje, bez ograničenja, Sledeće situacije:

- a) kada celi grant ili njegov deo nije korišten u saglasnosti sa ugovorom i/ili odobrenim planovima implementacije i budžetom;
- b) kada je korisnik granta dao lažne ili nepotpune izjave da bi dobio grant,
- c) kada grant nije na zadovoljavajući način opravdan,
- d) kada korisnik granta, nakon što mu je odobren produženi rok, nije dostavio dogovorene izveštaje, ili je svesno dostavio izveštaje koji ne odražavaju stvarnost,
- e) kada su se finansijske nepravilnosti, teške profesionalne greške ili nezakonite radnje bilo kojeg oblika dogodile kod korisnika granta ili partnerskih organizacija projekta,
- f) kada korisnik granta nije obavestio CRPM, o indikacijama finansijskih nepravilnosti u okviru projekta u saglasnosti sa članom 15, Opštih uslova
- g) kada je korisnik granta promenio pravni identitet bez prethodnog obaveštenja CRPM-u,
- h) kada je korisnik granta u stečaju, kada je likvidiran ili njegove poslove administrira sud, ili kada je podvrgnut bilo kom analognom ili odgovarajućem postupku u suprotnosti sa predviđenim nacionalnim zakonodavstvom.

17.4 Korisnik granta će odmah obavestiti CRPM o svim okolnostima koje mogu da ukazuju ili da dovedu do kršenja ugovora, i CRPM-u će dostaviti sve informacije ili dokumentaciju koje se mogu s razlogom zahtevati, kako bi se utvrdilo da li je došlo do kršenja ugovora.

17.5 CRPM takođe može da obustavi isplate ili da trenutno raskine ugovor, ako je utvrđeno materijalno kršenje nekog drugog ugovora između CRPM-a i korisnika granta.

18. PREKID UGOVORA

18.1 Svaka strana može da prekine ugovor na osnovu pismene obavesti.

18.2 Period podrške će završiti tri meseca nakon datuma obaveštenja o prekidu. Tokom ova tri meseca, korisnik granta može da koristi grant samo za pokriće obaveza koje su uspostavljene pre datuma obaveštenja o prekidu.

18.3 Ako projekat ne može da se nastavi bez sredstva, korisnik granta će iskoristiti ova tri meseca da prekine ili da smanji obim projektnih aktivnosti brzo, uredno i finansijski ispravno. Sva sredstva koja ostanu neiskorišćena na kraju perioda podrške, biće vraćena CRPM-u.

18.4 Korisnik granta će podneti završni izveštaj CRPM-u u roku od jednog meseca, od kraja perioda podrške. Krajnji izveštaj mora da ispunjava zahteve navedene u članu 4, Opštih uslova i takođe će da sadrži finansijski izveštaj i revizorski izveštaj, koji pokriva period od prethodnog finansijskog izveštaja do kraja perioda podrške.

18.5 Ugovor će se smatrati raskinutim onda kada CRPM odobri konačni izveštaj i kada se vrate sva preostala sredstva.

19. ODRICANJE I IMUNITETI

19.1 Ništa u ugovoru ili bilo kojem dokumentu u vezi sa ugovorom neće ukazivati na direktno ili indirektno odricanje CRPM-a, NMFA-a, vlade Norveške ili nekog od njenih službenika od bilo koje privilegije ili imuniteta koje uživaju, ili njihovo prihvatanje nadležnosti sudova bilo koje zemlje u vezi sa sporovima koji iz toga proizilaze. Ovaj član 19, neće sprečiti arbitražu ili sudske postupke u pravnom sedištu korisnika granta u saglasnosti sa članom 24, Opštih uslova.

20. ODGOVORNOST

20.1 CRPM se neće smatrati odgovornim ni pod kojim okolnostima, niti iz bilo kog razloga za štetu, povredu ili gubitak prihoda koje pretrpi korisnik granta ili njegove podružnice, osoblje ili imovina kao direktna ili indirektna posledica projekta, ili usluga pruženih u okviru projekta. CRPM neće prihvatiti nikakav zahtev za kompenzaciju ili povećanje plaćanja vezanim sa takvom štetom, povredom poslovanja ili gubitkom prihoda.

20.2 Korisnik granta će preuzeti isključivu odgovornost prema trećim licima, uključujući odgovornost za štetu, povredu ili gubitak prihoda bilo koje vrste, koji su pretrpeli kao direktnu ili indirektnu posledicu projekta. Korisnik granta će obešteti / osigurati CRPM od bilo kakvog potraživanja ili radnje od strane osoblja korisnika granta ili trećih strana u vezi sa projektom.

21. DODELJIVANJE

21.1 Ugovor i/ili grant ne može da se dodeli trećem licu bez prethodnog pismenog pristanka CRPM-a. Ovo, međutim, neće sprečiti prenos delova granta na partnera projekta u saglasnosti sa članom 11, Opštih uslova.

22. PREPOZNAVANJE I OBJAVLJIVANJE

22.1 Korisnik granta će informisati o podršci CRPM-a i NMFA, projektu u svim publikacijama i drugim materijalima kreiranim u sklopu projekta. CRPM i NMFA će na zahtev korisnika granta proslediti logotip projekta. Svaka upotreba logotipa CRPM i NMFA mora da bude odobrena od strane CRPM-a.

23. STUPANJE NA SNAGU, TRAJANJE I IZMENE

23.1 Ugovor stupa na snagu danom poslednjeg potpisivanja i ostaje na snazi dok se ne ispune sve obaveze koje iz njega proističu, odnosno dok se ne raskine u saglasnosti sa odredbama Opštih uslova. Da li će se obaveze iz ugovora smatrati ispunjenim, biće utvrđeno kroz konsultacije između strana i potvrđeno od strane CRPM-a u pismu o kraju projekta.

23.2 Ugovor može da se menja. Svaka takva izmena mora da bude dogovorena u pisanoj formi između strana čime će postati sastavni deo ugovora.

23.3 Raskidanje ili istek ugovora ne oslobađa strane od bilo kakve odgovornosti koja proističe iz bilo kojeg čina ili propusta koji se dogodio pre takvog raskida ili isteka.

24. IZBOR PRAVA I REŠAVANJE SPOROVA

24.1 Ugovor će se regulisati i tumačiti u saglasnosti sa zakonom Severne Makedonije.

24.2 Ako dođe do bilo kakvog spora u vezi sa implementacijom ili tumačenjem ugovora, strane će nastojati da postignu sporazumno rešenje.

24.3 Svaki spor koji proiđe iz ugovora ili u vezi sa istim, a koji se ne može rešiti sporazumno, rešavaće se nadležnim o pred Osnivni Sud Skopje II iz Skoplje, Severna Makedonija.

24.4 Korisnik granta prihvata da CRPM može, po sopstvenom nahođenju i kao alternativu gore pomenutom sedištu suda, odlučiti da reši spor na način da:

- a) su nadležni sudovi u zemlji korisnika granta, ili
- b) se obavi arbitraža u saglasnosti sa pravilima arbitraže. Strane su saglasne da ni arbitražni postupak ni odluka neće biti predmet poverljivosti.

24.5 Strane su saglasne da drugi sudovi, osim navedenih u članu 24, neće biti nadležni za sporove koji proizilaze iz ovog ugovora ili su u vezi sa istim.

DEO III: NABAVKE

U KONTEKSTU PROJEKATA FINANSIRANIH OD STRANE NORVEŠKOG MINISTARSTVA INOSTRANIH POSLOVA

1. UVOD

1.1 Ovaj deo III utvrđuje pravila i principe nabavke koje će korisnik granta primenjavati prilikom nabavke robe, usluga ili radova na projekte koje finansira Ministarstvo inostranih poslova (MIP) putem grant šeme koja se realizuje kroz SMART Balkan projekat, koju realizuje Centar za istraživanje i kreiranje politika (CRPM). Strožija pravila mogu da dopune obavezna minimalna pravila navedena u ovom delu III.

1.2 CRPM može izvršiti naknadne provere usklađenosti korisnika granta, sa pravilima navedenim u ovom delu III.

1.3 Nepoštovanje pravila navedenih u ovom delu III, učiniće troškove Projekta nepodobnim za finansiranje od strane CRPM-a i može dovesti do potrzavanja sredstava ili zahteva za refundaciju u skladu sa članom 17, Opštih uslova (Deo II) ovog ugovora.

1.4 Ugovori se ne smeju veštački dijeliti da bi se zaobišli pragovi nabavke. Svi novčani iznosi iz ovog dijela III su iznosi bez poreza na dodatu vrednost (PDV).

1.5 Odredbe o nabavci će se jednako primenjivati na sve nabavke koje će izvršiti projektni partneri korisnika granta ili drugi. Korisnik granta je odgovoran za usklađenost, kao što je navedeno u članu 11, Opštih uslova (Deo II) ovog ugovora, bez obzira na to da li nabavku izvodi sam korisnik granta ili njegovi projektni partneri ili neko drugi.

1.6 Sekcije od 1 do 4 postavljaju pravila koja će se primenjivati na sve ugovore. Sekcije od 5 do 6 sadrže posebna pravila za ugovore o uslugama, nabavkama i radovima. Sekcija 7 navodi situacije u kojima je dozvoljen pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja.

2. OSNOVNI PRINCIPI

2.1 Ako projekat zahteva nabavku od strane korisnika granta, ugovor se nakon tenderske procedure mora dodeliti ekonomski najpovoljnijoj ponudi (tj. ponuđaču koji dobije najbolju ocenu na osnovu cene i kvaliteta), ili, ako je odgovarajuće, ponuđaču koji je ponudio najnižu cenu. Na ovaj način, korisnik granta će izbeći sve sukobe interesa i poštovaće sledeće osnovne principe:

- a) Konkurencija: Primenjene procedure i dodela ugovora zasnivaju se na fer konkurenciji.
- b) Jednak tretman i nediskriminacija: Učešće u tenderskim postupcima otvoreno je pod jednakim uslovima za sva fizička i pravna lica. Tokom celokupne nabavke i dodele ugovora, korisnik granta neće diskriminirati kandidate / ponuđače, ili grupe kandidata / ponuđača.
- c) Transparentnost i publicitet unapred: kao generalno pravilo, tenderske procedure će se zasnivati na prethodnom objavljivanju. Ako korisnik granta ne pokrene otvoreni tenderski postupak, obrazložiće izbor ponuđača koji su pozvani da dostave ponudu.
- d) Objektivni kriterijumi: korisnik granta ocenjuje primljene ponude prema objektivnim kriterijumima, koji omogućavaju da korisnik granta izmeri kvalitet ponuda i uzme u obzir cenu (ponudu sa najnižom cenom dodeljuje se najviša ocena za kriterijum cene). Kriterijumi se utvrđuju unapred i biće relevantni za predmetni ugovor.
- e) Tenderska dokumentacija: korisnik granta će voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju u vezi sa procedurom, ocenjivanjem i izborom ponuđača.

3. KVALIFIKOVANI PONUĐAČI

3.1 Ponuđači moraju dati informacije o svojoj pravnoj formi i o vlasničkoj strukturi.

3.2 Ponuđači će biti isključeni iz učešća u postupku nabavke:

- a) ako su u stečaju ili u likvidaciji, vode sudske sporove, ako su sklopili aranžman sa poveriocima, obustavili su poslovne aktivnosti, ako su predmet sudskog postupka u vezi sa navedenim situacijama, ili su u bilo kojoj sličnoj

situaciji koja proizilazi iz slične procedure predviđene nacionalnim zakonodavstvom ili propisima. Međutim, ponuđači u ovoj situaciji mogu da imaju pravo učešća u onoj meri u kojoj je korisnik granta u mogućnosti da kupi zalihe pod posebno povoljnim uslovima, bilo od dobavljača koji definitivno završava svoje poslovne aktivnosti, bilo od dobavljača koji predaje svoje poslovanje drugom pravnom licu, ili od stečajnog upravnika, putem aranžmana sa poveriocima, ili kroz sličan postupak prema nacionalnom zakonodavstvu;

b) su oni ili osobe koje imaju ovlašćenja za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu nad njima su pravosnažnom presudom osuđene za krivično djelo koje se odnosi na njihovo profesionalno ponašanje;

c) ako su krivi za teško profesionalno nedolično ponašanje; dokazano na bilo koji način koji korisnik granta može potkrepiti dokazima;

d) nisu ispunili obaveze koje se odnose na plaćanje doprinosa ili poreza za socijalno osiguranje u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj su osnovani, ili sa odredbama zemlje - korisnika granta, ili one zemlje u kojoj ugovor treba da se izvrši;

e) oni ili lica koja imaju ovlašćenja za zastupanje, odlučivanje ili kontrolu nad njima pravosnažnom su presudom osuđeni za prevaru, korupciju, učešće u kriminalnoj organizaciji ili za pranje novca;

f) koriste dečji rad ili prisilni rad i/ili prakticiraju diskriminaciju i/ili ne poštuju pravo na slobodu udruživanja i pravo na organiziranje i učešće u kolektivnom pregovaranju u skladu sa osnovnim konvencijama Međunarodne organizacije rada - International Labour Organization (ILO).

3.3 Ponuđači će pisanim putem potvrditi da se ne nalaze niti u jednoj od gore navedenih situacija. Čak i ako je takvu potvrdu dao ponuđač, korisnik granta će istražiti bilo koju od gore navedenih situacija, ako ima opravdane razloge za sumnju u sadržaj takve potvrde.

3.4 Ugovori se neće dodeliti ponuđačima koji su tokom procedure nabavki:

- a) u sukobu interesa;
- b) krivi za lažno predstavljanje informacija, koje je tražio korisnik granta kao uslov za učešće u tenderskoj proceduri, ili ne dostave ove informacije.

4. GENERALNA PRAVILA O NABAVKAMA

4.1 Tenderska dokumentacija će biti sastavljena u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Korisnik granta može dobrovoljno da koristi modele objavljene u Praktičnom vodiču (PRAG) na web stranici EvropeAid (EU) / Procurement procedures and practical guide PRAG (EU).

4.2 Korisnik granta će uzeti u obzir univerzalni dizajn i potencijalni uticaj na životnu sredinu kod bilo koje planirane nabavke.

4.3 U svim pozivima za podnošenje ponuda navodi se da će ponude biti odbijene ako su se desile bilo kakve nezakonite ili koruptivne radnje u vezi sa dodeljivanjem ugovora ponuđaču. Svi ugovori zaključeni u okviru projekta će navesti da korisnik granta može da raskine ugovor, ukoliko utvrdi da su se desile nezakonite ili koruptivne radnje u vezi sa dodeljivanjem ili izvršenjem ugovora.

4.4 Rokovi za prijem tendera i zahteva za učešće u nabavkama, moraju biti dovoljni da omoguće zainteresovanim stranama razuman i odgovarajući period da pripreme i dostave svoje ponude.

4.5 Komisija za ocenjivanje mora da bude osnovana za ocenjivanje aplikacija i/ili ponuda u vrednosti od 500.000 NOK (49.000 EVRA) ili više, na osnovu kriterijuma za isključenje, odabiranje i dodeljivanje. Ova komisija mora da ima neparni broj članova, najmanje tri, sa svim tehničkim i administrativnim sposobnostima, potrebnim za davanje informisanog mišljenja o ponuđačima.

4.6 Za ugovore čija je vrednost veća od 100000 NOK (9.800 EVRA), korisnik granta će sastaviti pisani zapis sa dokumentacijom o svim procenama i odlukama tokom svih koraka procesa nabavke, od faze planiranja do potpisivanja ugovora. Na zahtev CRPM, korisnik granta će dostaviti svoj pismeni zapis CRPM-u i omogućiti CRPM-u pristup svim relevantnim informacijama i dokumentaciji u vezi sa procedurom za nabavke i primenjenim praksama.

5. DODELA UGOVORA

5.1 Ugovori čija je vrednost manja od 500.000 NOK (49.000 EVRA) mogu se dodeliti korišćenjem bilo koje procedure za nabavke, koju je uspostavio korisnik granta, uz poštovanje pravila i principa utvrđenih u sekcijama 1 do 4 ovog dela III.

5.2 Ugovori čija je vrednost veća od 500.000 NOK (49.000 EVRA) dodeliće se putem jednog od sledećih postupaka nabavke:

a) Otvorena tenderska procedura: U otvorenim procedurama, svaki zainteresovani ponuđač može da podnese ponudu kao odgovor na javni poziv. Uz ponudu će biti priložene informacije za kvalitativni izbor onako kako zahteva korisnik granta;

b) Ograničeni postupak: U ograničenim postupcima, svaki ponuđač može da podnese zahtev za učešće u pozivu za nadmetanje, pružanjem informacija vezanih za kvalitativni izbor, a na zahtev korisnik granta. Samo oni ponuđači koje je korisnik granta pozvao da to učine, a nakon procene pruženih informacija, tada mogu podneti ponudu. Korisnik granta može da ograniči broj odgovarajućih kandidata koji će biti pozvani da učestvuju u postupku

c) Konkurentski postupak sa pregovorima: U konkurentskim postupcima sa pregovorima, svaki ponuđač može da podnese zahtev za učešće, ili ponudu kao odgovor na poziv za nadmetanje pružanjem informacija za kvalitativni izbor na zahtev korisnika granta. Ponuđači mogu podneti inicijalnu ponudu, koja će biti osnova za naknadne pregovore. Minimalni zahtevi i kriterijumi dodele, neće biti predmet pregovora.

5.3 Kada korisnik granta ne pokrene otvoreni tenderski postupak, obrazložiće i pismeno će dokumentirati izbor ponuđača koji su pozvani da podnesu ponudu.

5.4 Odstupanja od procedura navedenih u sekciji 5.2 ograničena su na situacije navedene u tačku 7, ovog Dela III.

6. OBJAVLJIVANJE POZIVA ZA NABAVKE

6.1 Objavljivanje obaveštenja o nabavci primenjuje se u sledećim ugovorima¹:

a) Ugovori o uslugama i nabavkama robe od 500.000 NOK (49.000 Evra) do manje od 2.500.000 NOK (245.000 evra) i ugovori o radovima od 500.000 NOK (49.000 Evra) do manje od 40.000.000 NOK (3.920.000 Evra)

Prethodno obaveštenje o nabavci će biti objavljeno u svim odgovarajućim medijumima, a posebno u zemlji u kojoj će se projekat izvoditi, kao i na web stranici korisnika granta.

b) Ugovori o uslugama i nabavkama robe od 2.500.000 NOK (245.000 Evra) i više i ugovori o radovima u iznosu od 40.000.000 NOK (3.920.000 Evra) i više

Prethodno obaveštenje o nabavci će biti objavljeno u svim odgovarajućim medijima, a posebno na web stranici korisnika granta, u međunarodnim i nacionalnim medijima zemlje u kojoj će se projekat izvoditi, kao i u drugim relevantnim specijalističkim periodičnim časopisima.

7. KORIŠĆENJE PREGOVARAČKOG POSTUPKA BEZ PRETHODNE OBJAVE

7.1 Korisnik granta može da koristi pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja u sledećim slučajevima:

a) ako postoji neka od okolnosti navedenih u članu 32, Direktive EU br. 2014/24/EU

b) za potrebe humanitarne pomoći i operacija civilne zaštite, ili za pomoć u upravljanju kriznom situacijom, koja je formalno priznata od strane CRPM i tokom perioda, kojeg je proglasio CRPM;

c) kada su usluge poverene javnom sektoru ili neprofitnim organizacijama i odnose se na delatnosti institucionalne prirode, ili su osmišljene za pružanje pomoći ljudima u socijalnoj sferi;

d) za ugovore koji su proglašeni tajnim, ili čije izvršenje mora da bude praćeno posebnim merama bezbednosti, ili kada to zahteva zaštita suštinskih interesa CRPM-a.

¹ Definicije različitih vrsta ugovora i procedura mogu se naći u Direktivi 2014/24/EU.